

1 Podziękowania

1. Dominika Salawa – autorka
2. Aleksandra Bańkowska – skanowaczka
3. Stanisław Chmiela – T_EXowacz

2 Rzeczpospolita Polska

Konstytucja jest najwyższym prawem. Władze kolejno sprawują:

- Ustawodawcza – Sejm, Senat
- Wykonawcza – Prezydent, Rada Ministrów
- Sądownicza – sądy, trybunały

(Klikniesz tu, czy nie klikniesz z ciekawości? xD)

Partie wolno tworzyć, finansowanie ma być jawne. Dodatkowo można tworzyć związki zawodowe, zrzeszenia, fundacje itp. Za to mówimy zdecydowane NIE partiom nazistowskim, faszystowskim, komunistycznym, totalitarnym.

Samorząd terytorialny stanowi ogół mieszkańców terytorium.

Można tworzyć samorządy zawodowe *(albo coś podobnego graficznie :D)*.

Małżeństwo, rodzina, macierzyństwo, rodzicielstwo są pod ochroną RP. Inwalidi wojenni są pod specjalną opieką państwa.

Ustrój gospodarczy społeczna gospodarka rynkowa jest jego podstawą. *(I coś tam jeszcze było, że rynek wolnym ma być – tu jeszcze chciało mi się czytać Konstytucję.)* Wywłaszczenie jest możliwe tylko na cele publiczne, za odszkodowaniem, a ograniczenie wolności działalności gospodarczej może być tylko w interesie publicznym. Podstawową jednostką ustroju rolnego jest gospodarstwo rodzinne. Kościół ma być niezależny.

3 Prawa i obowiązki obywatela

- Brak dyskryminacji
- Kobieta = Mężczyzna
- Obywatel = syn Polaków
- Obywatelstwa można się zrzeknąć
- Zakaz eksperymentów na ludziach, tortur, kar cielesnych
- Każdy ma prawo do obrony, domniemanej niewinności

- Zbrodnie wojenne i przeciwko ludzkości nie mogą zostać przedawnione
- Wolność i ochrona tajemnicy komunikowania się
- Nienaruszalność mieszkania, pojazdu
- Władze publiczne nie mogą gromadzić nieniezbędnych informacji o obywatelu (*Re-dukcja!*)
- Prawo do sprostowania informacji nieprawdziwych
- Prawo do posiadania świątyń własnej religii w kraju
- Cenzura zakazana
- Azyl dla cudzoziemców
- Związki zawodowe mogą organizować strajki
- Obywatel może uzyskiwać informacje o działaniu organów władzy
- Obywatel może uczestniczyć w posiedzeniach władzy i (*coś jakby „nadgryzać”*)
- Aby uczestniczyć w głosowaniu lub referendum trza mieć 18 lat
- Prawo do dziedziczenia
- Wolność wyboru pracy
- Pracować można od 16 lat
- Mamy mieć zapewnione bezpieczne i higieniczne warunki pracy
- Wolne dni i urlopy też
- Do 18 lat mamy się uczyć (*hłę-hłę-hłę, i jeszcze czego*)
- Działania przeciwdziałające bezdomności
- Trybunał Konstytucyjny rozwiązuje spór jeśli coś jest niezgodne z konstytucją
- Mamy płacić podatki
- I bronić ojczyzny

4 Źródła prawa

1. Konstytucja
2. Ustawy
3. Umowy międzynarodowe
4. Rozporządzenia

Prezydent ratyfikuje ustawy międzynarodowe. Rzeczpospolita Polska może przekazać organizacji międzynarodowej kompetencje władzy państwowej.

Ratyfikacja wymaga zgody $\frac{2}{3}$ z $\frac{1}{2}$ posłów i $\frac{2}{3}$ z $\frac{1}{2}$ senatorów.

Uchwały Rady Ministrów są tylko wewnętrzne.

5 Sejm i Senat

Sejm kontroluje Radę Ministrów. W jego skład wchodzi 460 posłów (*Na moje oko to ich za dużo jest.*), a w skład Senatu 100 senatorów.

Kadencje Wybierani są na 4-letnie kadencje. Wybory powinien zarządzić Prezydent co najmniej 90 dni przed końcem kadencji. Sejm może skrócić kadencję Sejmu lub Senatu, jeśli zgodzi się $\frac{2}{3}$ posłów. 45 dni od skrócenia kadencji odbywają się wybory.

Kandydaci Minimum wiekowe do Sejmu wynosi 21 lat, do Senatu – 30 lat. Nie można jednocześnie kandydować do Sejmu i Senatu. Posłowie ślubują. Pierwsze posiedzenie odbywa się 30 dni po wyborach. Sejm wybiera sobie Marszałka Sejmu i wicemarszałków.

Zgromadzenie Narodowe = Sejm + Senat

Wojna Sejm decyduje o wojnie, jeśli zagłosuje przeciwko decyzja przechodzi na Prezydenta.

Władza ludu 100 000 obywateli może uchwalić ustawę. Do 30 dni Senat rozpatruje taką ustawę, do 21 dni Prezydent podpisuje taką ustawę. Referendum zarządza Sejm lub Prezydent za zgodą Senatu.

6 Prezydent

Kadencja 5-letnia, wybrany może być tylko raz.

Kandydat Minimum 35 lat. Minimum 100 000 popierających. *(Także jak będziecie zdobywać władzę w kraju siłą, to zostawcie sobie 100 000 ludzi, żeby Was poparli.)*

Wybory zarządza Marszałek Sejmu. Sąd Najwyższy zatwierdza wybór. Dopóki Prezydent nie sprawuje władzy, pełniącym obowiązki Prezydenta jest Marszałek Sejmu. *(Hłehłehłeh, jakbym ja bym był Marszałkiem to bym nie robił tych wyborów, hłehłehłeh.)*

Kim jest? Zwierzchnikiem Sił Zbrojnych, doradcą w Radzie Bezpieczeństwa Narodowego, razem z Radą Ministrów tworzą Radę Gabinetową.

Pomocnik – Kancelaria Prezydenta.

Przestępstwa Jeśli takowe się pojawi Prezydent staje przed Trybunałem Stanu.

7 Rada Ministrów i administracja rządowa

Wojewoda – przedstawiciel Rady Ministrów. Prezydent → Prezes Rady Ministrów → Ministrowie. Sejm ⇒ wotum zaufania.

8 Samorząd terytorialny

Mają prawo ustalania wysokości podatków. Prezes Rady Ministrów i wojewoda nadzorują. *(Ale muuuuza, waka waka! Djangoooo eee eee djangooo ee ee!)*

9 Sądy i Trybunały

Prezydent na wniosek Krajowej Rady Ministrów powołuje sędziów na czas nieoznaczony. Pierwszego prezesa Sądu Najwyższego powołuje Prezydent na 6 lat.

Trybunał Konstytucyjny składa się z 15 sędziów (9-letnia kadencja) wybieranych przez Sejm.

Trybunał Stanu składa się z 2⁴ posłów lub senatorów, również wybieranych przez Sejm.

(Booooooomba! [King Africa – La Bomba])

10 Organy Państwowej Ochrony Prawa

Najwyższa Izba Kontroli kontroluje jednostki administracji rządowej. Poza tym analizuje wykonanie budżetu (*Co ja pacze, blond ortograficzny!*) państwa przez Sejm.

Do tego dodajmy Rzecznika Praw Obywatelskich i Krajową Radę Radiofonii i Telewizji.

11 Finanse publiczne

Sejm uchwala budżet. Rada Ministrów składa Sejmowi sprawozdanie. NBP emituje pieniądze.

Kłęska żywiołowa Rada Ministrów decyduje o stanie klęski żywiołowej.

(We're no strangers to loooooove... You know the ruuules and sooooo dooo I!!!!!!)